

Simonsen Advokatfirma DA
Att: Rune Ljostad
Postboks 6641 St Olavs plass

0129 OSLO

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
06/00941-2 /BOF

25. oktober 2006

ANTI-PIRATARBEID – KRAV OM KONSESJON

1. Bakgrunn

Advokatfirmaet Simonsen har i melding nummer 25246 av 2. desember 2005 meldt fra om behandling av personopplysninger. Planlagt oppstart for behandling av personopplysninger ble meldt til 1. desember 2005.

19. mai 2006 ble det avholdt møte i tilsynets lokaler vedrørende Advokatfirmaet Simonsens behandling. I møte ba Datatilsynet om en redegjørelse for behandlingen, med spesielt fokus på behandlingsgrunnlag, spørsmål om konsesjonsplikt og informasjonsplikt. Det er denne redegjørelsen som danner grunnlag for Datatilsynets tilbakemelding.

2. Behandles det personopplysninger ?

Opplysninger og vurderinger som kan knyttes opp til en enkeltperson er definert som personopplysning, jf personopplysningslovens § 2 første ledd nr. 1.

Datatilsynet legger til grunn at det i foreliggende sak behandles personopplysninger, noe som heller ikke er bestridt i ovennevnte redegjørelse. Tilsynet har registrert Personvernemndas avgjørelse i PVN-2006-04 Microsoft Windows XP, men kan ikke se at avgjørelsen vil få konsekvenser for foreliggende sak. Datatilsynet behandler derfor ikke forholdet nærmere.

2.1 Hvem er å betrakte som behandlingsansvarlig ?

Advokatfirmaet Simonsen har i melding til Datatilsynet nummer 25246 påtatt seg behandleransvaret. Datatilsynet legger derfor til grunn at Advokatfirmaet Simonsen er den behandlingsansvarlige, men ser at det kan reises spørsmål hvorvidt bransjeorganisasjonene som Advokatfirmaet Simonsen representerer burde betraktes som behandlingsansvarlig. Advokatfirmaet Simonsen vil heretter bli omtalt som behandlingsansvarlig.

2.2 Behandlingsgrunnlag

Personopplysningslovens § 8 stiller vilkår for å behandle personopplysninger. Bestemmelsens første ledd bokstav f) åpner for behandling av personopplysninger når behandlingen er nødvendig for at den behandlingsansvarlige, eller tredjepersoner som opplysningene utleveres til, kan vareta en berettiget interesse, og hensynet til den registrertes personvern ikke overstiger denne interessen.

Den behandlingsansvarlige anfører at den ulovlige eksemplarframstillingen og tilgjengeliggjøringen for allmennheten, i hovedsak via Internett, av rettslig beskyttede verker og arbeider, påfører næringen store tap. Derfor vil den behandlingsansvarlige registrere opplysninger om overtrederen for å bekjempe den ulovlige aktiviteten. Behandlingsansvarlig har anført personopplysningslovens § 8 bokstav f) som grunnlag for sin behandling. Det anføres at de opplysninger som behandles er allment tilgjengelige og at den registrerte selv har valgt å gjøre dem tilgjengelige for allmennheten. Den registrertes interesse er i dette tilfellet begrenset til å søke å unndra seg håndhevingen av åpenbart straffbare krenkelser av rettighetshavernes interesser. Videre anføres at behandlingen er nødvendig for å ivareta disse rettighetshavernes lovfestede rettigheter og at det ikke finnes noen annen og mindre inngripende måte å ivareta disse rettighetene på. Behandlingsansvarlig trekker frem viktigheten av å være tilstede der krenkelsene foregår og innhente den dokumentasjon som etter norsk rett kreves for å håndheve rettighetshavernes interesser.

Personopplysningslovens § 8 bokstav f) er skjønnspreget, og forarbeidene gir få føringer for når vilkåret for behandlingsgrunnlag foreligger. Momenter som trekkes frem er at personverninteressen generelt skal veie tungt, ikke minst når den veies opp mot kommersielle/økonomiske interesser, og det skal særlig legges vekt på om den registrerte motsetter seg behandlingen.

Datatilsynet har registrert, og anerkjenner, at fildeling, uten lovlig kopieringsgrunnlag, er et problem for rettighetshaverne. Det dreier seg om en straffbar handling, og opphavsmannen har en berettiget interesse i å iverksette tiltak for å beskytte sine rettigheter. Behandlingsansvarlig vil i sin behandling registrere overtrederens kallenavn, IP-adresse, samt fillister som viser hvilke av rettighetshaverens titler som blir krenket (musikkspor, filmer og tv-serier). En IP-adresse er ikke i seg selv tilstrekkelig til å identifisere fildeleren, da abonnenten av IP-adressen er belagt med taushetsplikt, jf ekomlovens § 2-9. Dette er forhold som representerer en trygghet for den som bruker Internett, og er således med på å dempe personvernkrenkelsen.

Tilsynet er ikke i tvil om at bransjen har en legitim interesse av å behandle personopplysninger. Spørsmålet blir om interessen overstiger individets krav på personvern. Flere forhold gjør seg gjeldende i vurderingen. Datatilsynet vil vise til at anonymitet på Internett er beskyttet av Den Europeiske menneskerettskonvensjon artikkel 8, som krever at inngrep i privatliv og korrespondanse må ha klar lovhjemmel og ikke være uforholdsmessig. Herunder vises det til anbefalinger som er gitt i EU-rekommandasjon nr. 3/97 om anonymitet på Internett, utarbeidet av en arbeidsgruppe i henhold til EUs personverndirektiv av 24. okt 1995;

”Når enkeltpersoners anonymitet er garantert, vil de kunne delta i internetrevolutionen uten frykt for, at alle deres bevegelser overvåges, og at der innsamlles opplysninger om dem, som på et senere tidspunkt vil kunne brukes mot deres vilje”. (Dansk oversettelse)

Straffeprosessloven gir retningslinjer for når politiet kan utøve kommunikasjonskontroll og annen etterforskning. Videre gis politiet, etter instruks fra Riksadvokaten, retningslinjer for når og hvordan etterforskning med infiltrasjon- og provokasjonstilsnitt kan benyttes. Tilsvarende gir lov om vaktvirkksomhet retningslinjer ved ervervsmessig vaktvirkksomhet. Behandlingsansvarlig er ikke underlagt tilsvarende lovgivning og retningslinjer og Datatilsynet finner det bekymringsfullt at privat aktører skal kunne utøve privat etterforskning, eller kommunikasjonskontroll, med provokasjonslignende tiltak - som aktivt legge ut ”åte”, uten noen form for kontroll eller fullmakt fra lovgivende myndighet. Etter tilsynets oppfatning setter dette den enkeltes rettssikkerhet på prøve.

For å ha behandlingsgrunnlag etter personopplysningslovens § 8 bokstav f) må behandlingen være nødvendig. Finnes andre mindre inngripende handlingsalternativer, skal disse benyttes. Datatilsynet viser i denne forbindelse til et grunnleggende personvernprinsipp om forholdsmessighet. Prinsippet følger av personvern direktivets art. 6 bokstav c) og 7 og personopplysningslovens § 8 bokstav f). Prinsippet innebærer at det skal være forholdsmessighet mellom det tiltak (inngrep) en ønsker å iverksette og de ulemper enkeltindividet vil bli påført ved gjennomføringen. I prinsippet ligger det også et krav om at det minst inngripende tiltak iverksettes.

Forbudet mot deling av filer uten lovlig kopieringsgrunnlag trådte i kraft først 1. juli 2005. Behandlingsansvarlige opplyser at flere tiltak er iverksatt for å informere om konsekvensene av lovendringen og demme opp mot den ulovlige aktivitet. Det vises til leserinnlegg i aviser, kommentarer og deltakelse i debatter i aviser, på Internett, på radio og på TV, samt annonsekampanjer blant annet på kino. Det anføres at manglende resultater fra informasjonsarbeidet har resultert i at man finner det nødvendig å overvåke fildeleres bruk av Internett for å avdekke mulig brudd på åndsverksloven.

Datatilsynets ansatte har siden høsten 2005 holdt flere foredrag for elever på høyskoler, for lærerstudenter, og for skoleledere. Ved siden av dette er det gjennomført tilsyn på friskoler på Sør – og Østlandet. Ett av temaene har vært unges bruk av Internett, herunder forbudet mot fildeling uten lovlig kopieringsgrunnlag. Datatilsynet har gjennom sitt arbeid erfart at flere lærere og unge brukere av Internett ikke er kjent med forbudet, eller innholdet av forbudet. Tilsynet ønsker med dette å få frem viktigheten av at det gis tilstrekkelig informasjon slik at det skapes en holdningsendring i de miljøene hvor ulovlig fildeling praktiseres.

Den teknologiske utviklingen har gjort det mulig å dele filer ved bruk av Internett, en aktivitet som først blir ulovlig når det ikke foreligger lovlig kopieringsgrunnlag. Tilsynet vil trekke paralleller lanseringen av opptakskassetter. Lanseringen ble i sin tid oppfattet som en trussel mot opphavsmannens lovbeskyttede verker, og som en konsekvens ble avgift på kassettbånd for opptak innført. I Sverige har tidligere justisminister Thomas Bodström kommet med forslag om å skattlegge bruken av bredbånd. En avgift som skal dekke tapene til de som er

potensielle ofre for ulovlig fildeling. Tilsynet etterlyser tiltak i denne retning, da dette vil redusere behovet for å drive skjult overvåking av den enkeltes bruk av Internett.

Datatilsynet finner forholdet komplisert da sterke hensyn trekkes i ulike retninger, men har under tvil kommet til at lovens vilkår om behandlingsgrunnlag er oppfylt.

2.3 Behandling av opplysninger av sensitiv karakter

Behandling av personopplysninger om at en person har vært mistenkt, siktet, tiltalt eller dømt for en straffbarhandling er en sensitiv opplysning, jf personopplysningslovens § 2 første ledd nr. 8 bokstav b).

Behandlingsansvarlige viser til at de i sitt anti-piratarbeid behandler opplysninger om at noen er mistenkt, og ikke *har vært mistenkt* for en straffbarhandling, jf åndsverklovens §§ 54, 2, 12 fjerde ledd, 42 og 45 der det fremgår at krenkelse av rettighetshavernes lovfestede rettigheter etter åndsverkloven er straffbart. Etter den behandlingsansvarliges oppfatning vil derfor deres behandling ikke omfatte personopplysninger av sensitiv karakter.

Av personverndirektivets artikkel 8 nr. 5 fremgår det at behandling av opplysninger om lovovertrедelser (tilsynets understrekning), straffedommer, eller sikkerhetstiltak kan bare utføres under kontroll av en offentlig myndighet eller dersom det gis tilstrekkelige og spesifikke garantier i henhold til nasjonal lovgivning, med forbehold for unntak som medlemstatene kan fastsette på grunnlag av nasjonale bestemmelser som gir tilstrekkelige, spesifikke garantier.

I kommentarutgaven til personopplysningsloven¹ kommenteres forholdet til straffbare opplysninger. Det vises til 1 avsnitt setning 1-3 under overskriften "Straffbare forhold" på side 80:

"Opplysninger om straffbare forhold er ikke regulert i EU-direktivets artikkel 8 nr. 1 om hva som er å regne som en sensitiv opplysning. Men også direktivet regner opplysninger om straff å tilhøre en særlig kategori av opplysninger som trenger et særskilt vern, se herom direktivets art. 8 nr. 5. Når lovgiver utfordrer direktivet nettopp på dette felt, er det like mye fordi Europarådskonvensjon nr. 108 artikkel 6 regner straffeopplysninger for å være sensitive.

NOU 1997:19 side 133 Nr 8: "Sensitive personopplysninger" viser til at ved en lovendring i 1987 ble den parallelle oppregningen i personregisterloven §§ 7 og 9 utvidet, slik at det ikke lenger var nødvendig at det var innledet noen straffesak for at opplysningene skulle bli regnet som sensitive. Som en konsekvens av dette ble eksempelvis et vaktsselskaps register over personer som blir pågrepet med ubetalte varer, omfattet av oppregningen (jf Ot prp nr 34 (1986-87) s 24 høyre spalte). Utvalgets forslag viderefører denne bestemmelsen. Utvalget åpner videre for at det i en konkret situasjon ikke utelukkes at også andre typer

¹ Personopplysningsloven Kommentarutgave, Michal Wiik Johansen, Knut-Brede Kaspersen og Åste Marie Bergseng Skullerud

personopplysninger enn de som oppregnes i direktivet kan oppleves som sensitive. At også slike opplysninger kan oppleves som følsomme kan det tas hensyn til ved praktiseringen av loven selv om de ikke defineres som sensitive.

Personopplysningslovens § 2 første ledd nr. 8 bokstav b) må tolkes i lys av personverndirektivet og forarbeidene, og ikke bare ut i fra bestemmelsens ordlyd. Både personverndirektivet og forarbeidene trekker i retning av at behandling av opplysninger om straffbare forhold trenger et særskilt vern, og at det er ønskelig at bestemmelsen gis en videre forståelse enn kun i de tilfeller det er innledet straffesak. Dette taler for at den behandlingsansvarlige behandler sensitive personopplysninger. Datatilsynet vil videre peke på eksempelet inntatt i forarbeidene om at registrering av personer som blir pågrepet med ubetalte varer vil omfattes av oppregningen. Eksempelet vil, etter tilsynets oppfatning, være en klar parallell til behandlingsansvarliges registrering av fildelere.

Reelle hensyn trekker også i retning av at behandlingen faller inn under lovens definisjon. Det blir unaturlig å karakteriserer opplysninger om at noen *har vært* mistenkt for en straffbar handling som sensitiv, mens opplysninger om at noen *er* mistenkt for en straffbar handling ikke er en sensitiv opplysning.

Tilsynet finner derfor de registrerte opplysninger som opplysninger av sensitiv karakter.

Tilsynet finner også støtte for sitt resultat i avgjørelsene om anti-piratarbeid i Danmark og Sverige. Det ble her slått fast at behandlende opplysninger var av sensitiv karakter, jf Datainspektionens beslut 13. okt 2005, Dnr 1318-2005, og i det danske Datatilsynets avgjørelse av 22. april 2003, CVR-nr. 11-88-37-29.

Behandlingsansvarlige opplyser videre at opplysninger om at noen *har vært* mistenkt, siktet, tiltalt eller dømt for straffbar handling, imidlertid bare vil oppbevares i papirkopi i saksarkiv. Dette vil ikke anses som personregister og faller dermed utenfor personopplysningslovens virkeområde.

Behandlingsbegrepet omfatter hele prosessen, også innsamling av personopplysninger, jf personopplysningslovens § 2 første ledd nr. 2. Slik tilsynet oppfatter saken vil det derfor her være uten betydning hvordan den behandlingsansvarlige oppbevarer opplysningene i ettertid.

2.4 Behandling av sensitive opplysninger

Behandlingsansvarlige anfører personopplysningslovens § 9 bokstav e) som hjemmel for sin behandling av sensitive personopplysninger. Bestemmelsen slår fast at sensitive personopplysninger bare kan behandles dersom behandlingen oppfyller et av vilkårene i § 8 og behandlingen er nødvendig for å fastsette, gjøre gjeldende eller forsvare et rettskrav.

Med rettskrav forstås ethvert krav som påberopes å ha rettslig grunnlag og bestemmelsen omfatter ethvert rettskrav, både rettskrav som tilhører den registrerte og rettskrav som tilhører

den behandlingsansvarlige eller tredjepersoner. Bestemmelsen stiller ikke krav om at det faktisk anlegges sak for domstolene.

Datatilsynet har under pkt 2.2 kommet til at behandlingsansvarlige har behandlingsgrunnlag etter lovens § 8, og finner videre at behandlingen har grunnlag i personopplysningslovens § 9 (bokstav e).

2.5 Personopplysningslovens § 11

Personopplysningslovens § 11 bokstav e) slår fast at den behandlingsansvarlige skal sørge for at personopplysningene som behandles er korrekte og oppdaterte.

Behandlingsansvarlige vil i forbindelse med sitt anti-piratarbeid registrere overtrederens kallenavn, IP-adresse, samt fillister som viser hvilke av rettighetshaverens titler som blir krenket (musikkspor, filmer og tv-serier).

Hovedsakelig vil den behandlingsansvarlige kun være kjent med fildelerens IP-adresse, da internettleverandøren plikter å bevare taushet om hvem som står registrert som abonnent av den brukte IP-adressen, jf ekomlovens § 2-9. Den behandlingsansvarlige vil heller ikke være kjent med hvem som faktisk benytter abonnementet. Som en konsekvens av dette vil behandlingsansvarlig kunne komme til å registrere, og mistenke personer, uten å ha dekning for sine disposisjoner. Dette er forhold som må tas i betraktning av behandlingsansvarlige før planlagte tiltak mot fildeleren iverksettes. Det vises i denne forbindelse til pkt 2.7 siste avsnitt.

2.6 Plikt til å informere

Som hovedregel skal det informeres når det samles inn opplysninger fra den registrerte, og informasjonen skal gis før innsamlingen starter, jf personopplysningslovens § 19. Hensynet bak informasjonsplikten er at den registrerte skal gjøres kjent med sine rettigheter etter loven, eksempelvis kreve retting ved feilregistrering, eller gis muligheten til å velge ikke å gi fra seg opplysninger. Unntak fra informasjonsplikten gis i lovens § 23.

Den behandlingsansvarlige vil gjøre unntak fra plikten til å informere den registrerte. Det anføres at informasjon vil kunne hindre at bevis sikres og således skade rettighetshavernes stilling som part i rettergangen. Som eksempel nevnes at den registrerte sletter opplysninger, endrer opplysninger (for eksempel om eget kallenavn eller IP-adresse), flytter krenkelsene til et annet fildelingsnettverk eller hindrer utreders tilgang til fildelingsnettverket, eller andre tilgjengelige opplysninger. Dette problematiserer den behandlingsansvarliges mulighet til å identifisere fildelerne, og den behandlingsansvarlige vil derfor ikke informere om at utreder er tilstedet på Internett og registrere fildelerens aktiviteter. Som grunnlag anføres personopplysningslovens § 23 bokstav f), og i enkelte tilfeller § 23 bokstav e). Behandlingsansvarlig anfører å finne støtte for sin argumentasjon også i tvistemålslovens § 271a.

Personopplysningslovens § 23 første ledd bokstav f) åpner for unntak fra å gi informasjon om opplysninger som det vil være i strid med åpenbare og grunnleggende private eller offentlige interesser å informere om, herunder hensynet til den registrerte selv. I merknadene til § 23 bokstav f) i Ot.prp.nr. 92 (1998-99) gis det få holdepunkter for når hovedregelen om plikt til å informere kan fravikes. Det slås fast at unntaket er generelt utformet og gir adgang til å gjøre unntak fra informasjonsplikten når "åpenbar" eller "grunnleggende" privat eller offentlige interesser tilsier det. Vilklårene er strenge, da "åpenbare" og "grunnleggende" er kvalifiserte krav. Videre kommer det i merknadene frem at private som forvaltningsorgan også kan ha behov for å kunne holde tilbake persontilknyttede opplysninger, som for eksempel samles opp som ledd i den interne forberedelsen av eget forsvar i rettssaker, dersom det antas at utlevering av informasjonen vil skade ens stilling som part i rettergang.

Bestemmelsen er ment å få anvendelse i de tilfeller der opplysningene er av en slik karakter at de vil være i strid med den behandlingsansvarliges åpenbare eller grunnleggende interesser, eller vil skade ens stilling i rettergang. Bestemmelsen åpner derimot ikke for å holde tilbake informasjon om at det overvåkes, med den konsekvens at skjult overvåking i enkelte tilfeller legitimeres.

Datatilsynet ser mange likheter mellom fjernsynsovervåking og overvåking av Internett. Det er i begge tilfeller snakk om overvåking av det offentlige rom, eller det kan være snakk om steder hvor en begrenset krets av folk ferdes jevnlig. Det vil som regel heller ikke være kontakt mellom den behandlingsansvarlige og de registrerte, og den behandlingsansvarlige vil ikke kjenne de registrertes identitet. Dette gjør at reglene om individuelt varsel ikke kan gjennomføres. Personopplysningslovens § 40 påbyr varsel om at overvåking finner sted, og stiller krav om at det skal skiltes eller på annen måte gjøres tydelig oppmerksom på at stedet blir overvåket og hvem som er behandlingsansvarlig.

Hensynet bak bestemmelsen er at skjult overvåking ikke tillates, og nedfeller et forbud mot aktiviteter som medfører inngrep i den personlige integritet. I Gatekjøkkenkjennelsen (Rt. 1991/616), som ble avsagt før personopplysningslovens § 40 trådte i kraft, uttaler Høyesterett seg om hemmelig opptak:

"Selv om det kan være noe diskutabelt om hemmelig video-opptak på arbeidsplassen rammes av positive lovbestemmelser, er det etter min oppfatning klart at fremgangsmåten medfører et slikt inngrep i den personlige integritet at den ut fra alminnelige personvern hensyn i utgangspunktet bør anses uakseptabel".

Selv om personopplysningslovens § 40 er rettet mot kameraovervåking, vil prinsippene i personvernlovgivningen for øvrig være teknologinøytrale, og få anvendelse uavhengig av hva som overvåkes.

Med denne bakgrunn finner Datatilsynet at personopplysningslovens § 23 bokstav f) ikke får anvendelse. Derimot finner tilsynet at den behandlingsansvarliges aktivitet må varsles, jf grunnleggende personvernprinsipper og personopplysningslovens § 40.

Personopplysningslovens § 23 bokstav e) åpner for å unnta fra informasjonsplikten i de tilfeller hvor opplysninger utelukkende finnes i tekst som er utarbeidet for den interne saksforberedelse og som heller ikke er utlevert til andre. I merknadene til § 23 bokstav e) i Ot.prp.nr. 92 (1998-99) fremgår det at unntaket omfatter personopplysninger som utelukkende finnes i organinterne dokumenter i offentlig eller privat virksomhet. Datatilsynet er igjen av den oppfatning av at bestemmelsen ikke kan tas til inntekt for skjult overvåking, jf drøftelsen under personopplysningslovens § 23 bokstav f).

Datatilsynet finner ikke at bestemmelsen får anvendelse, jf drøftelse under lovens § 23 bokstav f).

Hvor behandlingsansvarlige er kjent med fildelerens identitet er tilsynets oppfatning at personopplysningslovens krav til informasjon skal oppfylles. I de tilfeller hvor behandlingsansvarlige ikke er kjent med fildelerens identitet ser Datatilsynet at informasjonsplikten er vanskelig å oppfylle, og ber behandlingsansvarlige komme tilbake med alternative måter å oppfylle lovens krav på. Det vises i denne forbindelse til pkt 2.7 siste avsnitt.

Endelig viser den behandlingsansvarlige til tvistemålslovens § 271 a. Bestemmelsen slår fast at dersom det er grunn til å frykte at varsel til motparten vil kunne hindre at beviset sikres, kan retten treffe avgjørelse om at bevisopptak skal gjennomføres før motparten varsles. Behandlingsansvarlig hevder dette viser at lovgiver anerkjenner behovet for å holde tilbake persontilknyttede opplysninger også i forbindelse med bevissikring.

Bestemmelsen åpner for at *retten* kan treffe avgjørelse om at bevisopptak skal holdes før motparten skal varsles, men åpner ikke for at saksøker selv kan treffe slik beslutning.

2.7 Konsesjonsplikt

Personopplysningslovens § 33 første ledd slår fast at det kreves konsesjon fra Datatilsynet for å behandle sensitive personopplysninger.

Datatilsynet har under pkt 2.3 kommet til at det i ovennevnte behandling behandles sensitive personopplysninger. Som en konsekvens av dette må behandlingsansvarlige søke om konsesjon før behandlingen starter. Datatilsynet kan sette vilkår for behandlingen i konsesjonen, jf personopplysningslovens § 35.

Datatilsynet er innstilt på å gi en tidsbegrenset konsesjon, men ønsker først å drøfte forholdet til personopplysningslovens § 11 bokstav e) og ulike informasjonstiltak i et møte. Datatilsynet vil ta snarlig kontakt for fastsettelse av møtedato.

2.8 Avslutning

Saken reiser prinsipielle spørsmål som Datatilsynet mener bør få en politisk avklaring. Datatilsynet registrerer at både justisministeren og kulturministeren har kommet med uttalelser knyttet til deling av filer uten lovlig kopieringsgrunnlag. Datatilsynet oversender derfor kopi av brevet til Kulturdepartementet og Justisdepartementet for å signalisere at det etter Datatilsynets vurdering er behov for å endre åndsverkloven dersom det er politisk ønskelig at rettighetshavere skal ha mulighet til å forfølge brudd på åndsverkloven. En endring i loven bør i så fall klart angi grensene for hvilke virkemidler rettighetshaverne skal kunne benytte. Datatilsynet mener et slikt tiltak vil bidra til å sikre kravet til forutberegnelighet for bransje og publikum.

Med hilsen

Georg Apenes
direktør

Bjørn Ofstad
rådgiver

Kopi: Justis- og politidepartementet, Postboks 8005 Dep, 0030 Oslo
Kultur- og Kirkedepartementet, Postboks 8030 Dep, 0030 Oslo